

คำอธิบายค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรม (Industry Financial Ratios)

คู่มือนี้ถูกจัดทำขึ้นเพื่ออธิบายประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรม เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจและนำค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรมไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรม

ค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรมปี 2022 และ 2023 คำนวณมาจากอัตราส่วนการเงินที่ผู้ออกหุ้นกู้นำเสนอ ThaiBMA โดยผู้ออกในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมจะนำเสนออัตราส่วนการเงินที่แตกต่างกันไป ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทจ. 44/2563¹ ซึ่งแบ่งผู้ออกหุ้นกู้ออกเป็น 7 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มอุตสาหกรรมและบริการทั่วไป นำส่งอัตราส่วนการเงินจำนวน 8 ratios
2. กลุ่มธนาคารพาณิชย์ นำส่งอัตราส่วนการเงินจำนวน 4 ratios
3. กลุ่มบริษัทหลักทรัพย์ นำส่งอัตราส่วนการเงินจำนวน 8 ratios
4. กลุ่มธุรกิจประกันชีวิต นำส่งอัตราส่วนการเงินจำนวน 5 ratios
5. กลุ่มธุรกิจสีสิ่ง นำส่งอัตราส่วนการเงินจำนวน 7 ratios
6. กลุ่มสินเชื่อส่วนบุคคล นำส่งอัตราส่วนการเงินจำนวน 7 ratios
7. กลุ่มบริษัทบริหารสินทรัพย์ นำส่งอัตราส่วนการเงินจำนวน 6 ratios

การคำนวณและเผยแพร่ค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรม (Industry financial ratios)

เนื่องจากข้อมูลอัตราส่วนการเงินหลายชุดของหลายอุตสาหกรรมมีลักษณะการแจกแจงข้อมูลใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบปกติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สามารถใช้เป็นค่าสถิติที่แสดงให้เห็นถึงการกระจายตัวของข้อมูลได้ อย่างไรก็ตาม ชุดข้อมูลอัตราส่วนการเงินจำนวนไม่น้อยของหลายอุตสาหกรรมมีลักษณะการแจกแจงข้อมูลแบบไม่ปกติ คือมีความเบ้ซ้ายหรือเบ้ขวา ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่างๆ จะเป็นค่าสถิติที่เหมาะสมกว่าที่จะแสดงให้เห็นถึงการกระจายตัวของข้อมูล ดังนั้น ThaiBMA จึงได้แสดงค่าสถิติทั้งสองกลุ่มเพื่อให้ผู้ใช้ได้พิจารณาประกอบกัน

ค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรมที่ ThaiBMA เผยแพร่ มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

1. นำชุดข้อมูลอัตราส่วนการเงินมาทำการตัดข้อมูลที่ไม่สามารถตีความได้ออกก่อน ได้แก่ ค่าติดลบของอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (debt to equity: D/E ratio) หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (interest bearing debt to equity: IBD/E ratio) และหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไรก่อน ดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (interest bearing debt to EBITDA ratio)
2. คำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) ที่ตำแหน่ง P10 P25 P50 P75 และ P90 ของแต่ละอัตราส่วนการเงินแยกเป็นรายอุตสาหกรรม ที่คำนวณโดยการนำชุดข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ของแต่ละอัตราส่วน

¹ เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 44/2556

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://publish.sec.or.th/nrs/8544s.pdf

การเงินของแต่ละอุตสาหกรรมมา มาเรียงลำดับจากค่าน้อยไปค่ามาก แล้วคำนวณค่าอัตราส่วนการเงินที่ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 25 50 75 และ 90 ซึ่งจะเป็นการแสดงให้เห็นขอบเขตของอัตราส่วนการเงินของอุตสาหกรรมนั้นที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ต่างๆ

3. ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของแต่ละอัตราส่วนการเงินแยกเป็นรายอุตสาหกรรม เริ่มต้นจากการนำชุดข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ของแต่ละอัตราส่วนการเงินของแต่ละอุตสาหกรรมมาทำการตัด outlier ด้วยวิธี Interquartile Range (IQR)² (ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการตัด outlier ที่เหมาะสมสำหรับชุดข้อมูลที่ไม่ได้แจกแจงแบบปกติ) จากนั้นจึงนำมาคำนวณค่าเฉลี่ยแบบ Simple average และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน

ค่ากลางอัตราส่วนการเงินรายอุตสาหกรรมของแต่ละอุตสาหกรรมจะมีค่ามากหรือน้อยแตกต่างกันตามลักษณะธุรกิจ ผู้ลงทุนจึงควรเปรียบเทียบอัตราส่วนการเงินของผู้ออกที่สนใจกับค่ากลางอัตราส่วนการเงินของอุตสาหกรรมเดียวกันเพื่อดูว่าผู้ออกดังกล่าวมีอัตราส่วนการเงินแตกต่างแค่ไหนจากค่าเฉลี่ย หรืออยู่ในช่วงตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์เท่าไรในอุตสาหกรรม ยกตัวอย่างเช่น บริษัท ก อยู่ในกลุ่ม Property มีค่า D/E ratio ปี 2023 เท่ากับ 2.41 เมื่อเปรียบเทียบกับค่ากลางอัตราส่วนการเงินกลุ่ม Property ปี 2023 (แผนภาพที่ 1) จะเห็นได้ว่า บริษัท ก มีค่า D/E ratio อยู่ในช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50-75 โดยจะใกล้เคียงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 มากกว่า ซึ่งมีค่า D/E ratio เท่ากับ 2.62

แผนภาพที่ 1: ค่ากลางอัตราส่วนการเงินกลุ่ม Property

Property Development Sector 2023

	Mean	SD	P10	P25	Median P50	P75	P90
1. Current Ratio	1.77	0.95	0.34	1.28	1.85	2.49	3.04
2. Interest Coverage Ratio	3.33	3.75	-0.06	0.59	2.71	6.98	14.77
3. Interest Bearing Debt to EBITDA Ratio	9.26	5.98	3.81	5.21	8.74	18.59	64.95
4. Debt Service Coverage Ratio	0.25	0.25	0.02	0.09	0.21	0.45	0.67
5. Debt to Equity	1.80	0.88	0.78	1.18	1.72	2.62	3.17
6. Interest Bearing Debt to Equity	1.44	0.82	0.54	0.86	1.20	1.90	2.83
7. Interest-bearing Debt Due Within 1 Year to Interest-Bearing Debt	46.84	23.44	23.27	29.52	41.96	61.64	79.22
8. Loans from Financial Institutions to Interest-Bearing Liabilities	38.46	24.42	8.44	18.00	34.75	53.23	67.45

สำหรับความหมายของอัตราส่วนการเงินจะแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมายิ่งดี และกลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี โดยอัตราส่วนการเงินในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมเป็นไปตามประกาศของ ก.ล.ต.³

² Interquartile Range (IQR) คือ ค่าที่ใช้วัดการกระจายของชุดข้อมูลโดยคำนวณจาก ค่าความต่างระหว่างควอไทล์ที่สาม (Q3) และควอไทล์ที่หนึ่ง (Q1) โดย Lower cutoff คำนวณจาก "Q1-1.5IQR" และ Upper cutoff คำนวณจาก "Q3 + 1.5IQR" ซึ่งชุดข้อมูลที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าจุด Cutoff จะถือว่าเป็น Outlier

³ เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 44/2556

extension://efaidnbmnnnibpcjpcglclefindmkaj/https://publish.sec.or.th/nrs/8544s.pdf

1. กลุ่มอุตสาหกรรมและบริการทั่วไป

กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมาอย่างดี	กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี
<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนสภาพคล่อง (current ratio) (เท่า) - ความสามารถในการชำระภาระผูกพัน (debt service coverage ratio: DSCR) (เท่า) - ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (interest coverage ratio: ICR) (เท่า) 	<ul style="list-style-type: none"> - หนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (debt to equity: D/E ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (interest bearing debt to equity: IBD/E ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไรก่อน ดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (interest bearing debt to EBITDA ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนดภายใน 1 ปีต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย (ร้อยละ)
<p>- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย (ร้อยละ)</p> <p>เป็นอัตราส่วนที่บอกสัดส่วนเงินกู้ยืมของบริษัท ไม่สามารถระบุได้ว่ายิ่งมาอย่างดี หรือ ยิ่งน้อยยิ่งดี</p>	

2. กลุ่มธนาคารพาณิชย์ (คำนวณตามเกณฑ์ ธปท.)

กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมาอย่างดี	กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี
<ul style="list-style-type: none"> - สินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR) (ร้อยละ) - แหล่งเงินที่มีความมั่นคงต่อความต้องการแหล่งเงินที่มีความมั่นคง (Net Stable Funding Ratio: NSFR) (ร้อยละ) - เงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 ratio) (ร้อยละ) - เงินกองทุนทั้งสิ้น (CAR ratio) (ร้อยละ) 	

3. กลุ่มบริษัทหลักทรัพย์

กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมาอย่างดี	กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี
<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนสภาพคล่อง (current ratio) (เท่า) - ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (interest coverage ratio: ICR) (เท่า) - ความสามารถในการชำระภาระผูกพัน (debt service coverage ratio: DSCR) (เท่า) - เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อหนี้สินทั่วไปและทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน (NCR) (ร้อยละ)⁴ - อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) (ร้อยละ) 	<ul style="list-style-type: none"> - หนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (debt to equity: D/E ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (interest bearing debt to equity: IBD/E ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (interest bearing debt to EBITDA ratio) (เท่า)

⁴ คำนวณตามเกณฑ์ ก.ล.ต.

4. กลุ่มธุรกิจประกันชีวิต

กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมากยิ่งขึ้นดี	กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี
<ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินทุนที่ต้องดำรงตามกฎหมาย (CAR Ratio) (ร้อยละ)⁵ - อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) (ร้อยละ) - สินทรัพย์ลงทุนต่อสำรองประกันภัย (ร้อยละ) 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย (รวมค่าบำเหน็จ) ต่อเบี้ยรับประกันภัยสุทธิ (ร้อยละ)
<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการเปลี่ยนแปลงเงินกองทุน (ร้อยละ)⁶ ควรมีความมากกว่าหรือเท่ากับ -10% หรือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50% (ตามเกณฑ์ คปภ.)	

5. กลุ่มธุรกิจสินเชื่อ

กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมากยิ่งขึ้นดี	กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี
<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (interest coverage ratio: ICR) (เท่า) - อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) (ร้อยละ) - อัตราการเติบโตของรายได้ (ร้อยละ) 	<ul style="list-style-type: none"> - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (interest bearing debt to EBITDA ratio) (เท่า) - หนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (debt to equity: D/E ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (interest bearing debt to equity: IBD/E ratio) (เท่า) - สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL ratio) (ร้อยละ)

6. บริษัทในกลุ่มสินเชื่อส่วนบุคคล

กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมากยิ่งขึ้นดี	กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี
<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (interest coverage ratio : ICR) (เท่า) - อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) (ร้อยละ) 	<ul style="list-style-type: none"> - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (interest bearing debt to EBITDA ratio) (เท่า) - หนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (debt to equity : D/E ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (interest bearing debt to equity: IBD/E ratio) (เท่า) - สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL Ratio) (ร้อยละ) - ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อรวม (allowance for doubtful account to total receivables ratio) (ร้อยละ)

⁵ คำนวณตามเกณฑ์ คปภ.

⁶ คำนวณตามเกณฑ์ คปภ.

7. บริษัทในกลุ่มบริษัทบริหารสินทรัพย์

กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งมากยิ่งขึ้นดี	กลุ่มอัตราส่วนการเงินที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งขึ้นดี
<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (interest coverage ratio: ICR) (เท่า) - อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) (ร้อยละ) - อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) (ร้อยละ) 	<ul style="list-style-type: none"> - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (interest bearing debt to EBITDA ratio) (เท่า) - หนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (debt to equity: D/E ratio) (เท่า) - หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (interest bearing debt to equity: IBD/E ratio) (เท่า)

จากตัวอย่าง บริษัท ก ในกลุ่ม Property มีค่า D/E ratio ปี 2023 เท่ากับ 2.41 ใกล้เคียงกับเปอร์เซ็นต์ที่ 75 หมายความว่า ในกลุ่ม Property มีผู้ออกเกือบร้อยละ 75 ที่มีค่า D/E ratio ต่ำกว่าบริษัท ก โดยค่า D/E ratio อยู่ในกลุ่มที่ค่ายิ่งน้อยยิ่งขึ้นดี ในกรณีนี้ จึงถือว่าบริษัท ก. มีค่า D/E ratio ที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน ซึ่งถือว่าไม่ค่อยดี

ทั้งนี้อัตราส่วนการเงินเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท นักลงทุนควรพิจารณาปัจจัยอื่นเพิ่มเติม เช่น ภาพรวมเศรษฐกิจ ลักษณะธุรกิจ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับบริษัท เพื่อให้มีข้อมูลครบถ้วนก่อนตัดสินใจลงทุน